

KURUŞU KURUŞUNA HESAP VERMEK...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 11 Mart 2014 16:06 -

Çok yoksulluklardan geçip gelmiş bu halk içinde söylenegelen bir atasözü vardır:Â “Yılan bile toprağı gıdım gıdım yermiş...”

Bir insanın zararını kendisi göreceksede kendi malını istediğı gibi harcama yetkisi vardır. Fakat kendisine herhangi bir kurumun parası emanet edilmiş olanlar, bu parayı harcarken çok dikkatli olmalı, bunu belgelendirmeli, ilgililere de hesabını verebilmelidir. Bu zorunluluk bir derneğin, vakfın, sendikanın olduğu kadar, devlet yöneticileri için de geçerlidir. Yalnız kanuni değil, vicdani sorumluluk da bunu gerektirir. ÖyleÂ “Ben yöneticiyim, kimseye hesap vermem”Â demek veya çeşitli bahanelerle hesap vermeyi geciktirmek, hatta yalan bildirimde bulunmak, belgeleri değiştirip bozmak dürüst bir insana yakışmaz. Herkes evinde, bankada veya başkalarının üstünde bulundurduğu servetinin hesabını rahatlıkla verebilmelidir. Meşru yollarla edinilmiş bir varlığa kimse bir şey demez. Hesabını vermekten kaçınanlar mahkemelerden paçayı kurtarsalar bile toplumun vicdanında mahkûm olmaktan kurtulamazlar.

Para bazı insanları azdırır, yoldan çıkarır. Bunlar ne kanunu hesaba katarlar ne de öte dünya umurlarındadır... Zenginliklerine zenginlik katmaktan, aile bireylerini, akrabalarını, iş tuttıkları diğer insanları da zengin etmek için rüşvet alıp vermekten çekinmezler. Elleri tuttukları devlet gücüne dayanarak kimsenin onlardan hesap soramayacağını ve sormaması gerektiğini düşünürler.

“İnsan kısım kısım yer damar damar”Â demişler. Bazı insanlar da vardır ki hesaplarını tam olarak vermeden rahat edemezler. Onlardan hesap vermesini isteyenler bulunması bile...

NAZİLLİ'DEN SİVAS'A GÖTÜRÜLENÂ

BİR SANDIK İNCİRİN HESABI

Askerin bir çift çoraba, bir çift çarığa bile şiddetle ihtiyaç duyduğu Kurtuluş Savaşı başlarında bu dürüst insanlara bir örnek vereceğim:

KURUŞU KURUŞUNA HESAP VERMEK...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 11 Mart 2014 16:06 -

Â

1919 yılında Nazilli'de ilki 6 Ağustos 1919'da, ikincisi ise 19 Eylül 1919'da iki kongre toplandı.

Yurdun birbirinden uzak yerlerinde toplanan kongreleri tek bir merkezde birleştirmenin zamanı gelmişti.

Nazilli Kongresinin seçtiği Yönetim Kurulu, o zamanki adıyla Heyeti Milliye, Sivas'taki kongrede hangi kararların alındığını öğrenmek ve Nazilli Kongresinde aldıkları kararları bildirmek üzere Sivas'a bir kurul göndermeye karar verdi.

27 Ekim 1919 günü Nazilli Heyeti Milliyesinden Hacı Süleyman Efendi'nin başkanlığında Denizli'den Başağazade Yusuf ve Muğla Mutasarrıfı Hilmi Bey'den oluşan üç kişilik bir kurul, Nazilli'den yola çıktı. Dinar'a kadar trenle yolculuk yaptı. Dinar'dan Afyon'a kadar ise araba ile gitti. Buradan Konya yolu ile Ulukışla'ya ulaştı. Niğde ve Kayseri'den geçti. Yola çıktıklarından 17 gün sonra 13 Kasım 1919 günü Sivas'a ulaştı.Â

Kurulun bu yolculuğu kaç paraya patlamıştır ve bunu nereden karşılamışlardır?

Eski yazı ile tutulmuş bir belge, bu yolculukta yapılan bütün giderleri kuruşu kuruşuna gösteriyor.

Yardımcı Doçent Doktor Mehmet Başaran'ın yeni yazıya çeviripÂ *Milli Mücadele Tarihi İçinde 85. Yılında Nazilli Kongresinin Yeri ve Önemi*

Â adlı kitapta (Aydın İli ve İlçeleri Kültür ve Eğitim Derneği, 2007, s. 79-85) yayımlanan bir harcama listesi var. Dinar'da Efe'ye 10 lira vermişler. Sandıklı'da otele 3.5 lira, kahve ve çay parası olarak da 65 kuruş ödemişler. Dinar'dan Afyonkarahisar'a araba ücreti 42 lira tutmuş. Bu kentte de 90 kuruş araba ücreti vermişler. Çerkez Hacı Ahmet Ağa'ya 5 lira, hastane masrafı olarak da 150 kuruş verilmiş. Burada 6 lira otel, 3 lira 20 kuruş yemek, 120 kuruş da kahve ve çay parası ödenmiş. Gene burada canları çekmiş, 40 kuruşluk kaymak yemişler. Bunu ve 5 kuruşluk kâğıt ücretini bile giderler listesine yazmışlar.Â

KURUŞU KURUŞUNA HESAP VERMEK...

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Salı, 11 Mart 2014 16:06 -

Â

Liste böyle uzayıp gidiyor. İçinde fotoğrafçıya verilen para, eşya nakli için araba ücreti, Konya'ya üç kişilik bilet ücreti, iki sandık incirin navlun parası da var.

Nazilli Kurulunun bu incir sandığını Sivas'a götürdüğü anlaşılıyor. Çünkü Ulukışla'da da trene incir navlunu olarak 170 kuruş daha ödendiği yazılı. Ege bölgesinden, hele incir memleketinden Sivas'a götürülecek en iyi armağanın incir olduğu düşünülmüş olmalı.Â Eli boş gidilecek değil ya...

Kurulun 12 gün kaldığı Sivas'ta kahvaltı da içinde olmak üzere 36 kez yemek yedikleri anlaşılıyor ama 10 kez yemek parası ödemişler. Bunların her biri 13 kuruşla 31 kuruş arasında değişiyor. Demek ki yemeklerinin diğer öğünlerini ya ceplerinden ödüyorlardı ya da bunları Sivas'ta başkaları ismarlıyordu. Belki de Sivas'ta kolordunun imkânlarından yararlanıyorlardı. Sivas'ta elma ve çaycı paraları da vermişler. Diğer kentlerde otel ücreti verdikleri halde listede Sivas'ta ödedikleri bir otel ücreti görülüyor. Herhalde devlet kurumlarında veya evlerde konuk edilmişler.

Harcama kalemleri içinde sucuya bahşiş, çırağa bahşiş gibi olanlar var. Dikkat çeken bir ödeme 27 kuruş dernek parası. Konya'da Kuvayı Milliyeci Öğüt gazetesine de 6 lira verilmiş.

Araba parasından su ve elma parasına kadar bütün bu ödemelerin toplamı 398 lira 12 kuruş 10 para tutmuş.

Dikkatimizi çeken bu yolculuğu yapanların harcamaları yazmada gösterdikleri titizlik ve bunu Heyeti Milliye Merkezi'ne 14 Aralık 1919 günü imza ile teslim etmiş olmalarıdır.

Bunu gösteren belge iyice solmuş, alt ve üst kısımları kararmış ama hiçbir zaman vicdanları kararmayacak insanlara yol gösteriyor. Mal mülk sevdasına kapılmış ve servetinin hesabını veremeyen insanların önüne ise ne koyarsan koy fayda etmiyor...

KURUŞU KURUŞUNA HESAP VERMEK...

Zeki Sarihan tarafından yazıldı.

Salı, 11 Mart 2014 16:06 -
